

KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA,
KELUARGA DAN MASYARAKAT

Handbook

SKUAD WAJA

INSANIAH

JABATAN PEMBANGUNAN WANITA

Hak cipta dan cetakannya adalah terpelihara.

Cetakan pertama 2023

Hak Cipta Terpelihara Jabatan Pembangunan Wanita

Diterbitkan Oleh :

Bahagian Pembangunan Psikologi

Jabatan Pembangunan Wanita

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat

ISBN : ISBN 978-983-44158-9-1

Telefon : 03-8323 1000

Fax : 03-8323 2035

Laman Web : www.jpw.gov.my

Jawatankuasa Penyediaan Handbook Skuad Waja Insaniah

PENASIHAT

Dr. Wan Nur Ibtisam binti Wan Ismail
Ketua Pengarah, Jabatan Pembangunan Wanita

EDITOR

Datin Izzatul Shima binti Md. Thahir
Puan Zaiton binti Mamat

JAWATANKUASA PENYEDIAAN HANDBOOK

Puan Siti Nur Ain binti Md. Johari
Cik Maziatul Akmal binti Khairuzaman
Bahagian Kanak-kanak, Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia

Isi Kandungan

Kandungan	Muka Surat
Pengenalan	1
Objektif Skuad Waja Insaniah & Pengisian Latihan	2
Carta Alir Pelantikan Skuad Waja Insaniah	3
Bantuan Awal Psikologi (<i>Psychological First Aid</i>)	4
Pengenalan PFA	5
Bila, Mana dan Siapa yang Memerlukan PFA	5
Pengurusan Mangsa Bencana Semasa Kejadian	6
Kriteria Pengamal PFA	6
<i>Look, Listen</i> dan <i>Link</i> dalam PFA	7
<i>Rapid Decision-Making Model</i>	8
Garis Panduan Penyampaian PFA	9
8 Pelan Tindakan PFA	9
Pendekatan Psikospiritual (<i>Psychospiritual Approach</i>)	10
Pengenalan	11
Model Empat Faktor Kecerdasan Spiritual	11
Perubahan Psikospiritual dalam Kehidupan Seharian	12
<i>Stages of Grief</i> (Kubler-Ross)	12
Psikospiritual Islam	13

Isi Kandungan

Kandungan	Muka Surat
Slot Pembantu Pelindung (<i>Assistant Protector Slot</i>)	14
Tafsiran dan Peranan Pembantu Pelindung Kanak-kanak	15
Tugas Pembantu Pelindung	16
Tafsiran Kanak-kanak yang Memerlukan Pemeliharaan dan Perlindungan	17
Jenis-jenis Penderaan Kanak-kanak	20
Carta Alir Prosedur Perlindungan Mangsa Penderaan Kanak-kanak (Perlindungan)	21
Carta Alir Prosedur Perlindungan Mangsa Penderaan Kanak-kanak (Perlindungan dan Intervensi)	22
Carta Alir Prosedur Perlindungan Mangsa Penderaan Kanak-kanak (Susulan)	23
Kewajipan untuk Melaporkan Kes Penderaan/ Pengabaian	24
Peranan dan Kewajiban Melaporkan Kes Penderaan/ Pengabaian	24
Kesalahan Berhubung Kesihatan dan Kebajikan Kanak-kanak dan Penalti di bawah Akta 611	25
Poster/ Hotline Bantuan	26

Pengenalan Skuad Waja Insaniah

Program Skuad Waja Insaniah diadakan bertujuan untuk menggalakkan penyertaan masyarakat dan komuniti dalam membantu menangani kes kanak-kanak yang memerlukan pemeliharaan dan perlindungan seperti pengabaian, penganiayaan dan penderaan.

Melalui program ini, ahli Skuad Waja Insaniah akan dilantik sebagai Pembantu Pelindung Kanak-kanak dengan kerjasama dari Jabatan Kebajikan Masyarakat.

Skuad Waja Insaniah dilatih dengan menggunakan Modul Skuad Waja 2.0 yang merangkumi topik Bantuan Awal Psikologi dan Pendekatan Psikospiritual serta Slot Pembantu Pelindung Kanak-kanak oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia yang menyentuh topik-topik seperti pengenalan Akta Kanak-kanak 2001 serta peranan Pembantu Pelindung Kanak-kanak.

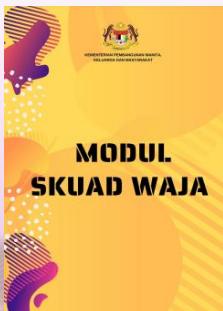
Objektif Skuad Waja Insaniah

Objektif

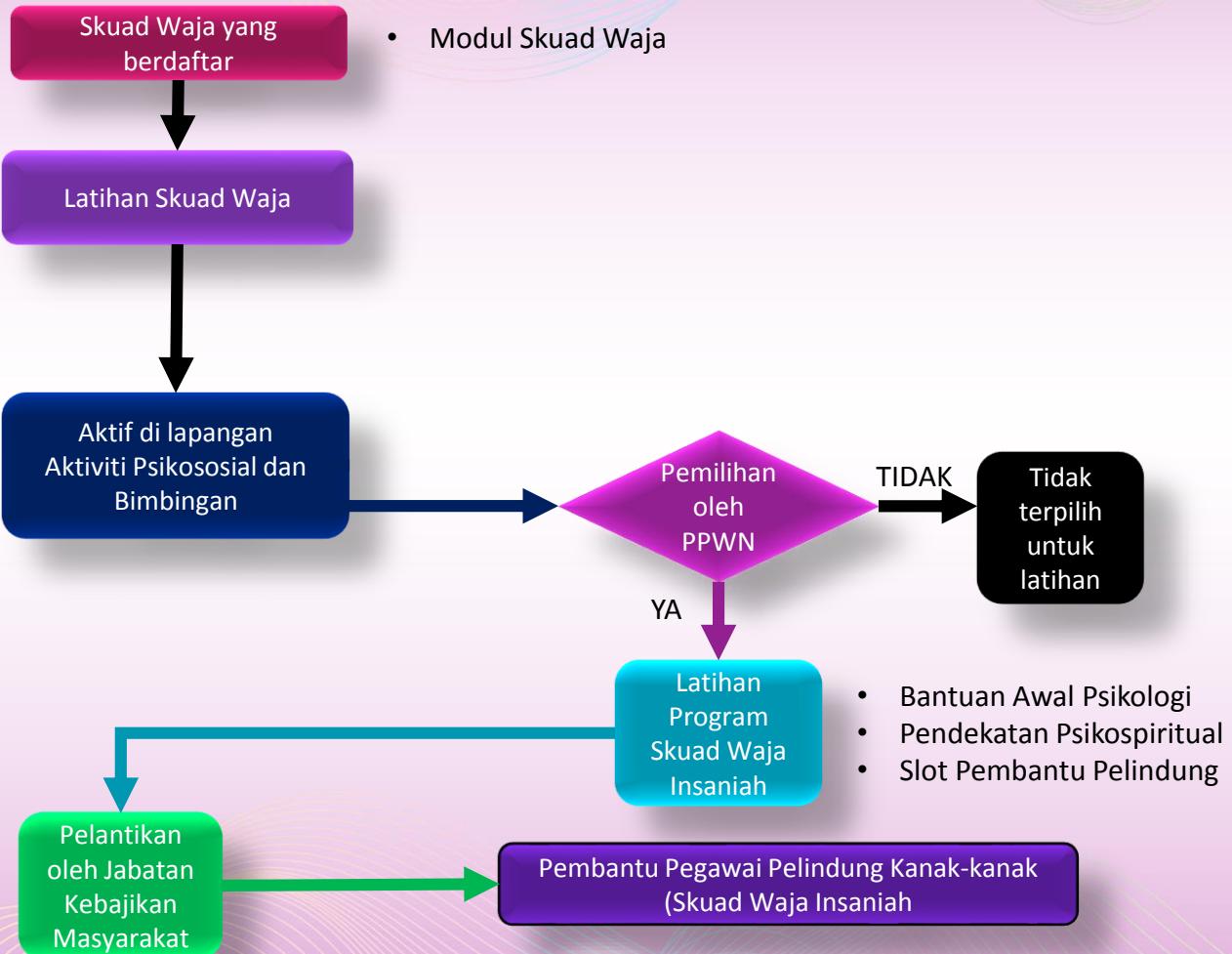
Membantu pegawai pelindung dalam melaksanakan peranan sebagai Pembantu Pelindung Kanak-kanak

Meningkatkan peranan komuniti dalam mencegah penderaan terhadap kanak-kanak

Pengisian Latihan Skuad Waja Insaniah

Carta Alir Pelantikan Skuad Waja Insaniah

Bantuan Awal Psikologi

Psychological First Aid

Apa itu PFA?

Bila

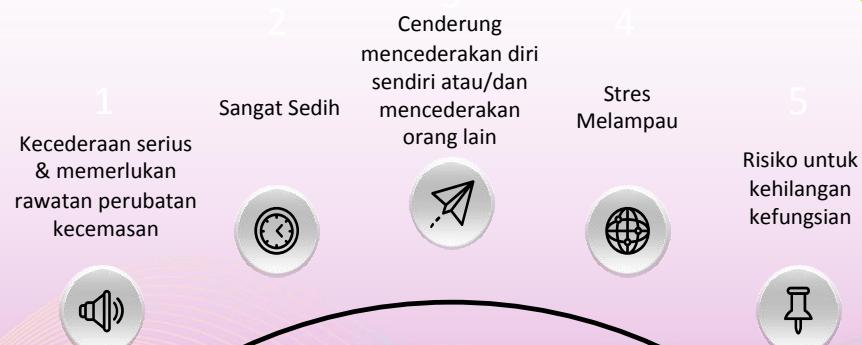
Bencana, krisis, situasi trauma kecil dan besar

Mana

ZON HIJAU

Pusat Kawalan Operasi Bencana (PKOB) dan petugas-petugas agensi bantuan dan pemulihan serta badan-badan sukarela berada di zon hijau.

Sumber: Majlis Keselamatan Negara (2016)

Antara yang memerlukan PFA

Sumber: Lembaga Kaunselor Malaysia (2017)

5

Bantuan awal psikologikal adalah tindak balas kemanusiaan dalam memberi sokongan kepada insan yang sedang menderita dan mungkin memerlukan sokongan.

(Sphere, 2011 dan IASC, 2007)

Pengurusan Mangsa Bencana Semasa Kejadian

Sumber: World Health Organization (2011)

Kriteria Pengamal PFA

- 1 Kesediaan bekerja dalam persekitaran yang tidak boleh dijangka
- 2 Keupayaan menilai keadaan mangsa dengan pantas
- 3 Kesediaan dalam menyampaikan perkhidmatan
- 4 Keupayaan untuk menyesuaikan diri

Sumber: World Health Organization (2011)

Look, Listen dan Link dalam PFA

- Lihat keadaan bencana dan keselamatan sekeliling
- Kecederaan fizikal
- Reaksi *distress*
- Tanda keresahan
- Bahasa badan

- Pendengaran aktif (*Active listening*)
- Bantu mangsa rasa selamat
- Bantu berikan keperluan
- Peka dengan tanda/ simptom *suicidal ideation/ learned helplessness*

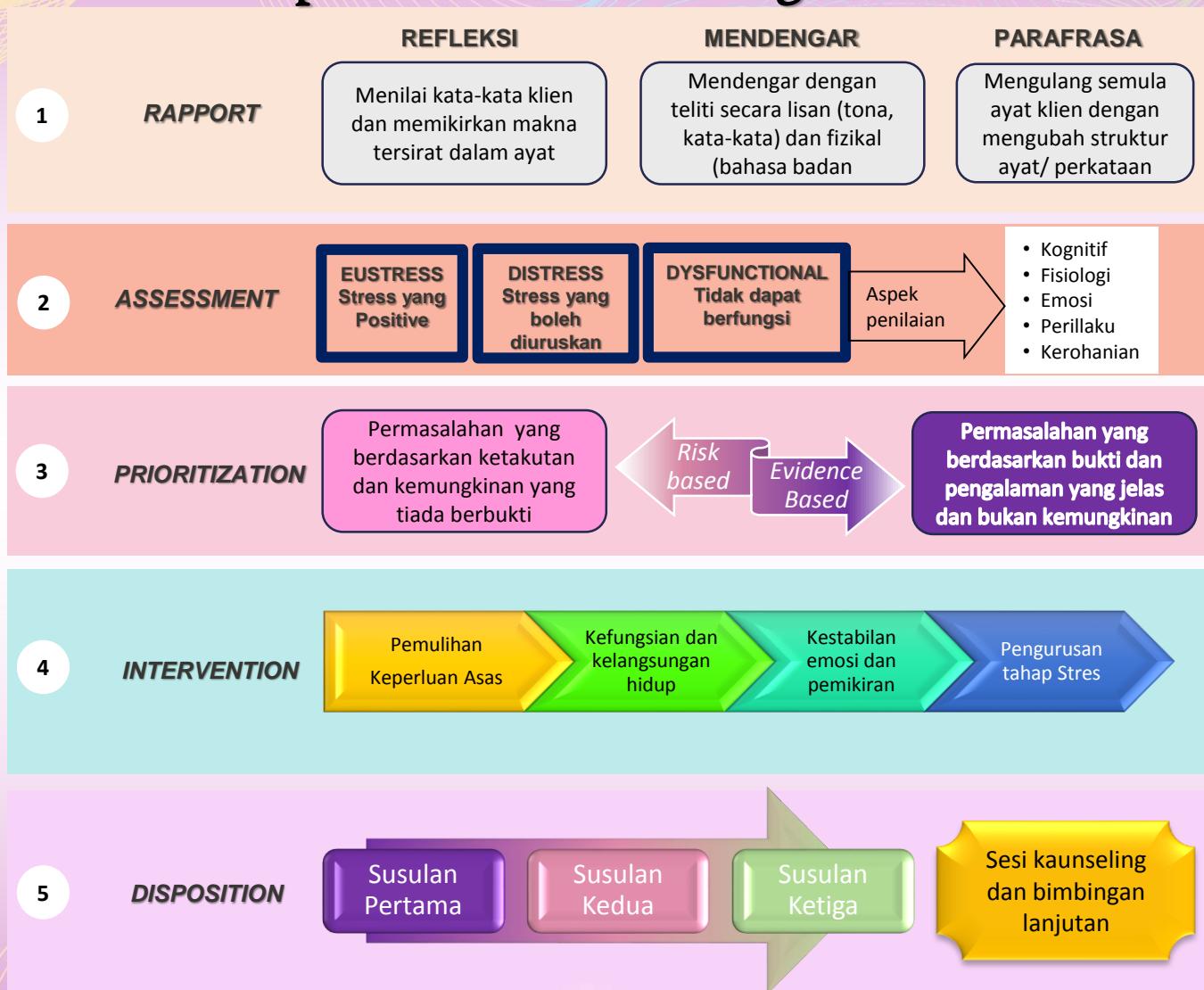
Rujuk/ Hubung
(Link)

- Mempunyai ilmu rujukan profesional/ pihak berkuasa
- Rujukan untuk mendapatkan bantuan asas/ bantuan keselamatan
- Berfungsi untuk membantu klien mendapatkan maklumat semasa keadaan bencana berkaitan klien

Sumber: World Health Organization (2011)

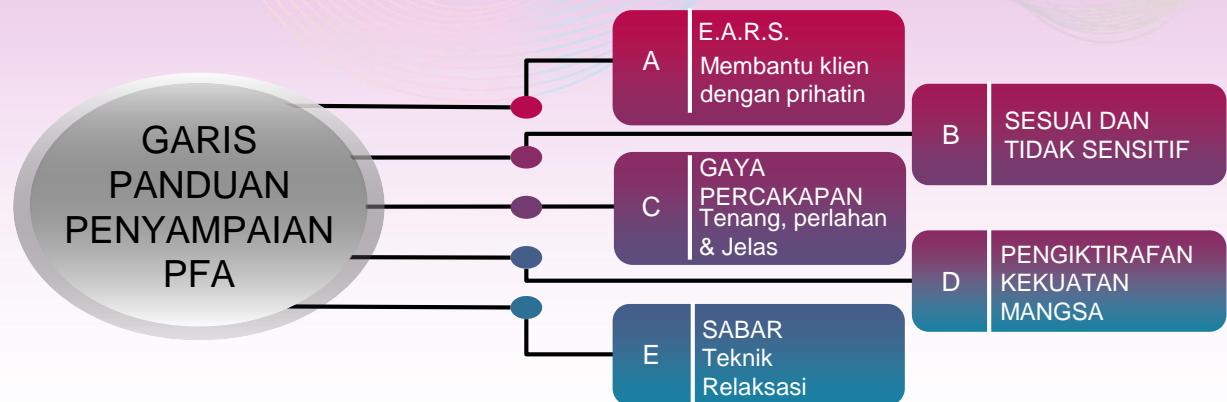
Rapid Decision-Making Model

Sumber: Everly, Barnett dan Links (2012), Universiti John Hopkins

Garis Panduan Penyampaian PFA

Garis panduan penyampaian PFA merupakan tatacara asas apabila melaksanakan bantuan oleh pengamal PFA agar klien lebih selesa dan tenang sewaktu perkhidmatan tersebut.

Sumber: World Health Organization (2011) dan Lembaga Kaunselor Malaysia (2017)

8 Pelan Tindakan PFA

8 Pelan Tindakan PFA merupakan langkah-langkah strategik untuk melaksanakan PFA. Pengamal PFA perlu memastikan bahawa setiap kriteria dalam pelan tindakan terlaksana agar klien dapat diberikan perkhidmatan PFA dengan menyeluruh.

Sumber: World Health Organization (2011)

Pendekatan Psikospiritual

Psychospiritual Approach

Pengenalan

Konsep terapi yang mengintegrasikan unsur psikologi dan kerohanian

Kapasiti manusia untuk mendalami mengenai kehidupan dan hubungan antara **insan, dunia dan alam semesta**.

Kemampuan untuk menggunakan konsep kerohanian untuk **menyelesaikan tekanan harian dan penetapan matlamat diri**

Sumber: Syed Muhsin dan Sa'ari (2019)

Model Empat Faktor *Spiritual Intelligence*

Melalui Pemerhatian
Critical Existential Thinking

1

Matlamat Hidup
Personal Meaning Production

2

Memahami 'inner self'
Transcendental Awareness

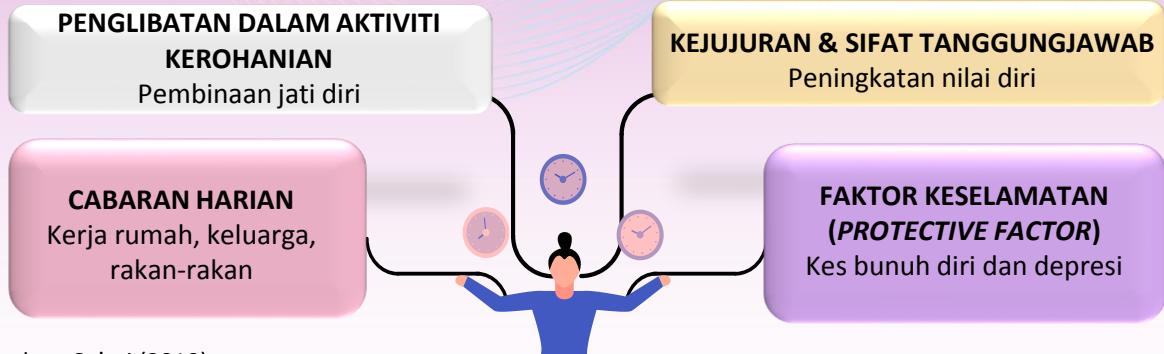
3

Mempunyai kawalan kendiri
Conscious State Expansion

4

Sumber: King (2008)

Perubahan Psikospiritual dalam kehidupan sehari-hari

Sumber: Sa'ari (2019)

Stages of Grief

oleh Kubler-Ross

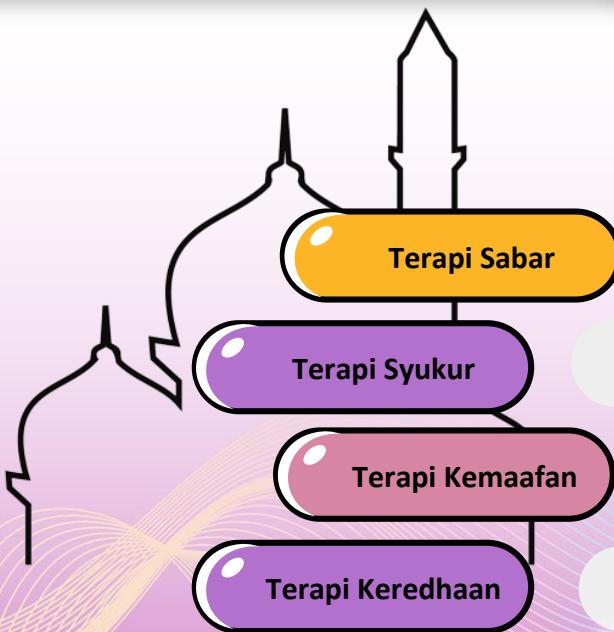

Sumber: Kubler-Ross (1969)

Psikospiritual Islam

Satu konsep dan kaedah perawatan **penyakit mental, spiritual, emosi** mahupun perilaku moral berteraskan sumber dan amalan dalam Islam yang bersumberkan **Al-Qur'an, Al-Sunnah, amalan Para Salafus Saleh** dan ilmu pengetahuan yang tidak bercanggah dengan prinsip syariah.

Terapi Definisi Islam

Jenis-jenis Terapi Islam

(100 kali)
يَا لَطِيفُ
(100 kali)
يَا كَرِيمُ يَا رَحِيمُ
(100 kali)
يَا صَبُورُ

(100 kali)
يَا شَكُورُ
(100 kali)
الْحَمْدُ لِلّٰهِ

Amalkan Istighfar 70 kali & melaksanakan
solat sunat taubat

(100 kali)
لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ

Sumber: Syed Muhsin dan Sa'ari (2015)

Slot Pembantu Pelindung

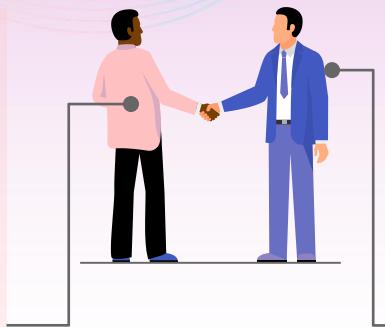
Assistant Protector Slot

Tafsiran dan Peranan Pembantu Pelindung Kanak-kanak

1

Definisi

Seseorang yang dilantik oleh Menteri di bawah Seksyen 8A Akta Kanak-Kanak 2001

2

Peranan

Menteri boleh melantik mana-mana orang untuk menjalankan kuasa dan melaksanakan kewajipan seorang Pembantu Pelindung di bawah Seksyen 18 dan 20 tertakluk kepada apa-apa syarat sebagaimana yang dinyatakan dalam pemberitahuan itu.

Seksyen 18, Akta Kanak-Kanak 2001:
Pengambilan kanak-kanak untuk jagaan sementara

Subseksyen 20(1) Akta Kanak-Kanak 2001: Kanak-kanak yang memerlukan pemeriksaan dan rawatan

Subseksyen 20(2), Akta Kanak-Kanak 2001

Peraturan-Peraturan Kanak-Kanak (Pembantu Pelindung) 2017.

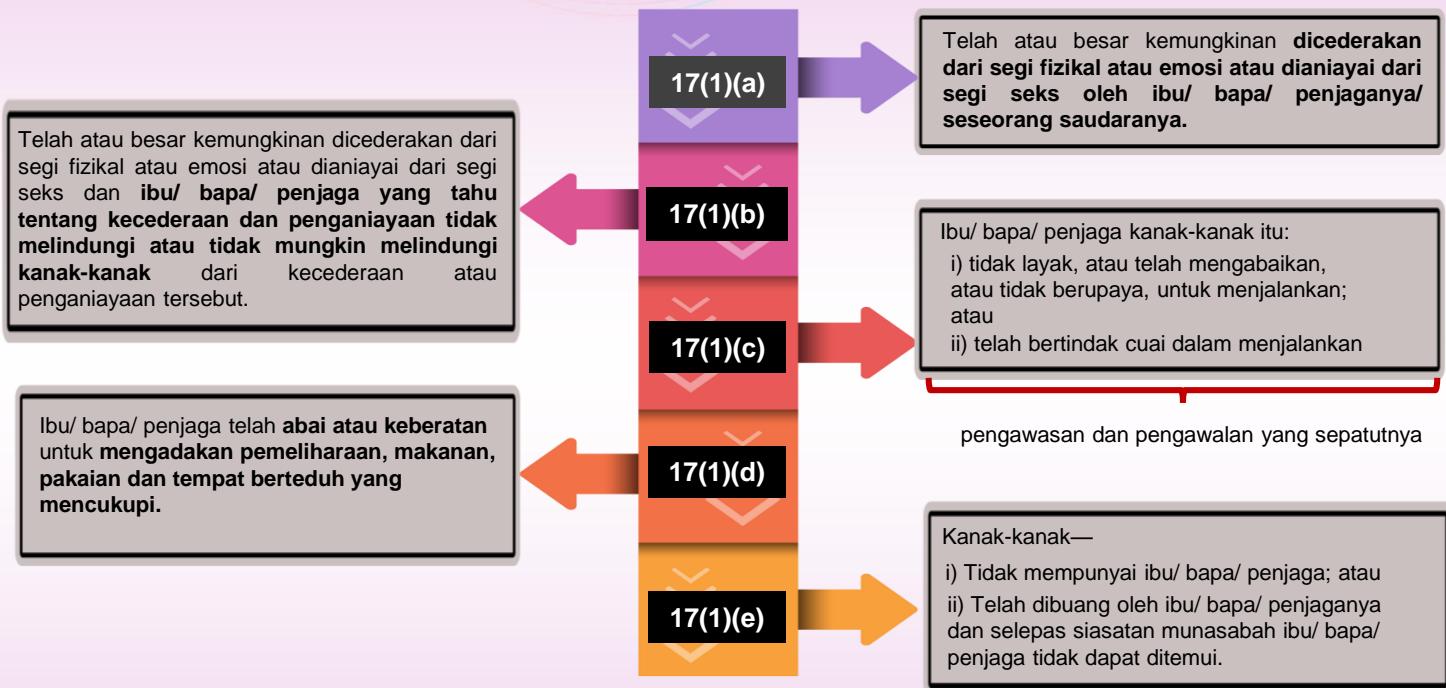
Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2023)

Tafsiran dan Peranan Pembantu Pelindung Kanak-kanak

Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2023)

Tafsiran Kanak-kanak yang Memerlukan Pemeliharaan dan Perlindungan

Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2023)

Tafsiran Kanak-kanak yang Memerlukan Pemeliharaan dan Perlindungan

17(1)(f)

Kanak-kanak perlu diperiksa,
disiasat atau dirawat:

- i) Untuk memulihkan atau memelihara kesihatan;
- ii) Ibu/ bapa/ penjaganya abai atau enggan dapatkan kanak-kanak untuk diperiksa, disiasat atau dirawat.

17(1)(g)

Kanak-kanak berkelakuan dengan cara yang mungkin memudararatkan dirinya atau mana-mana orang lain.

- ✓ Ibu/ bapa/ penjaga tidak upaya atau keberatan untuk ambil langkah yang perlu untuk memperbaiki keadaan.
- ✓ Langkah-langkah memperbaiki keadaan yang diambil oleh ibu/ bapa/ penjaga itu gagal.

17(1)(i)

Kanak-kanak atau seseorang yang berkenaan dengannya melakukan kesalahan yang dinyatakan dalam Jadual Pertama atau mana-mana kesalahan yang dinyatakan dalam Seksyen 31, 32 dan 33

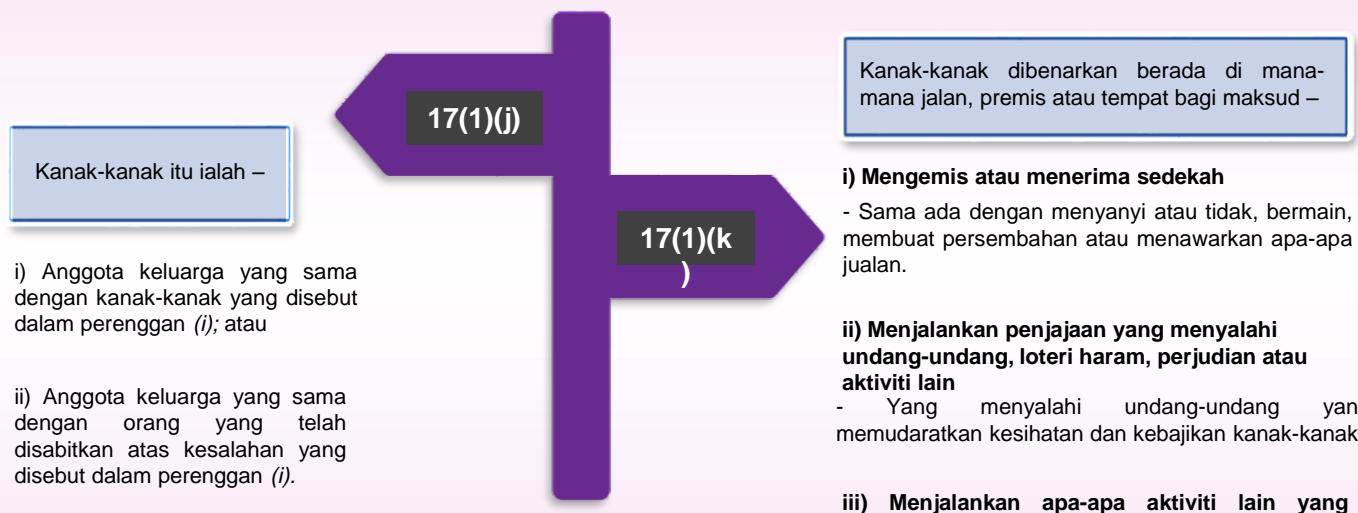
telah atau disyaki melakukannya
dan ibu/ bapa/ penjaganya

- i) ialah orang yang melakukan kesalahan sedemikian atau yang disyaki telah melakukan kesalahan sedemikian;
- ii) Telah tidak melindunginya atau tidak mungkin akan melindunginya daripada kesalahan sedemikian.

Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2023)

Tafsiran Kanak-kanak yang Memerlukan Pemeliharaan dan Perlindungan

Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2023)

Jenis-Jenis Penderaan Kanak-kanak

1

FIZIKAL

Kcederaan substantial dan boleh dilihat pada mana—mana bahagian tubuh kanak-kanak akibat kekerasan atau tidak sengaja

Luka Pendarahan, Kebakaran Kulit, Luka Bernanah, Parut, Patah atau Kcederaan Tulang, Seliuh, Luka Terbakar, Pecah Saluran Darah, Melecur, Gugur Rambut atau Gigi

2

SEKSUAL

Teraniaya dari segi seks jika dia telah mengambil bahagian, sama ada sebagai peserta atau pemerhati dalam apa-apa aktiviti berunsur seks

Bahan Fotografi, rakaman, filem, pita video, persembahan pornografi atau lucah atau sumbang atau eksloitasi seks bagi memuaskan nafsu

3

EMOSI

Kcederaan emosi jika ada gangguan yang substantial dan boleh dilihat pada fungsi mental atau emosi kanak-kanak

Kcelaruan mental, tingkah laku, keresahan, kemurungan, penyendirian, kelangsungan atau perkembangan lambat

4

PENGABAIAN

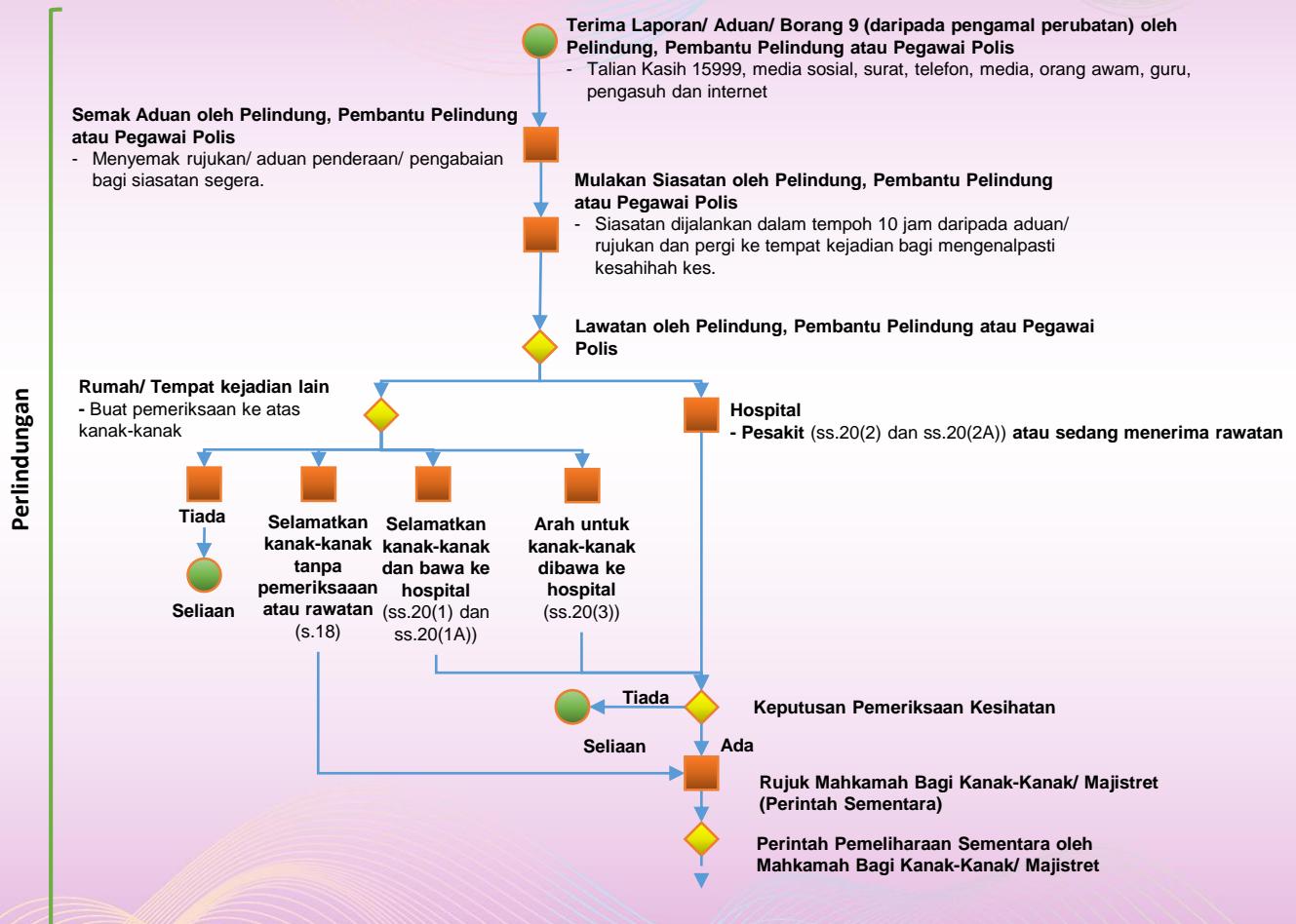
Ibu atau bapa atau penjaga:

- i. Tidak Layak
- ii. Mengabaikan/ Tidak berupaya
- iii. Cuai

menjalankan pengawasan atau pengawalan yang sepatutnya ke atas kanak-kanak

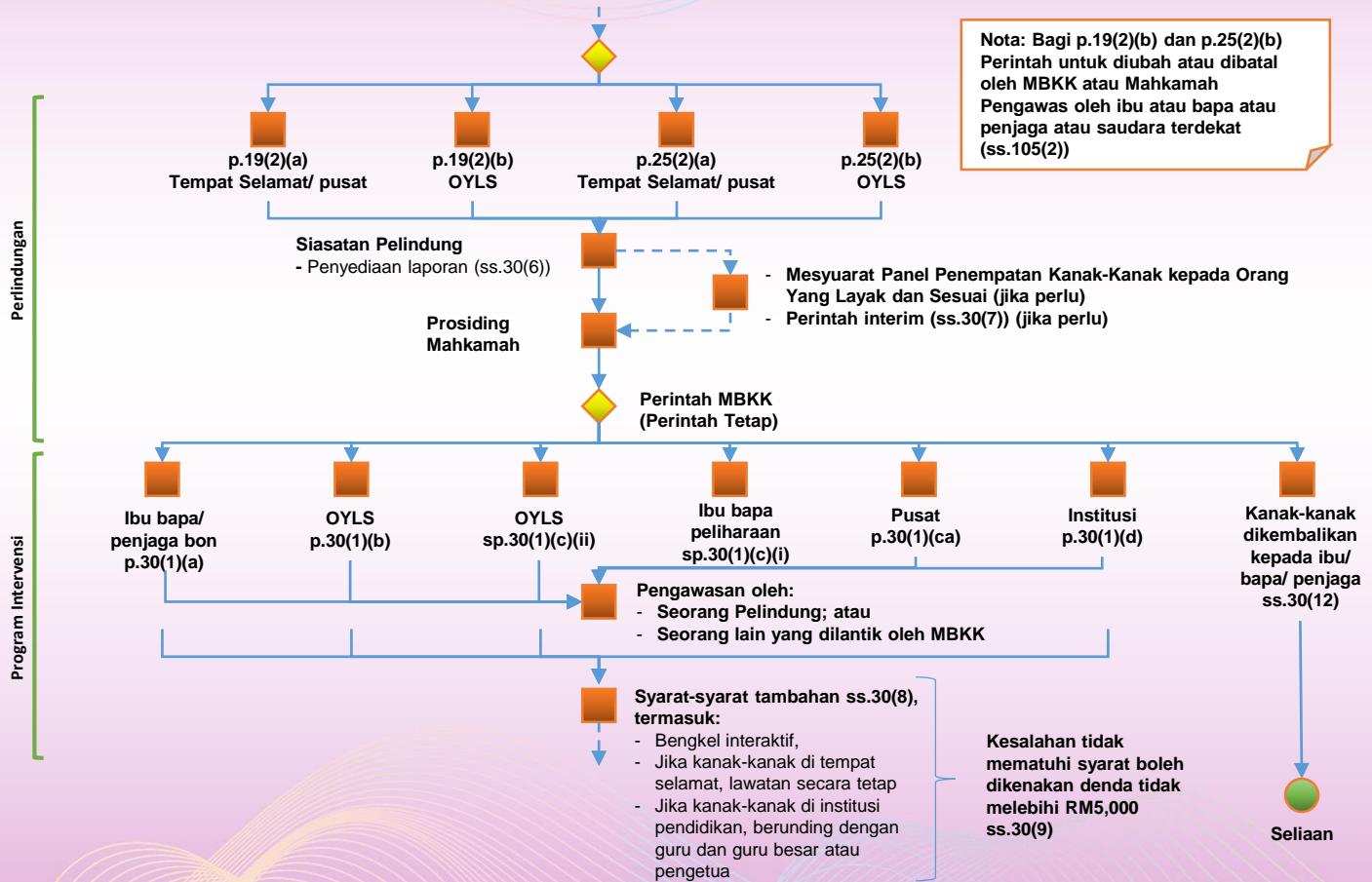
Pengabaian atau keberatan mengadakan pemeliharaan, makanan, pakaian atau tempat berteduh yang mencukupi

Carta Alir Prosedur Perlindungan Mangsa Penderaan Kanak-kanak (Perlindungan)

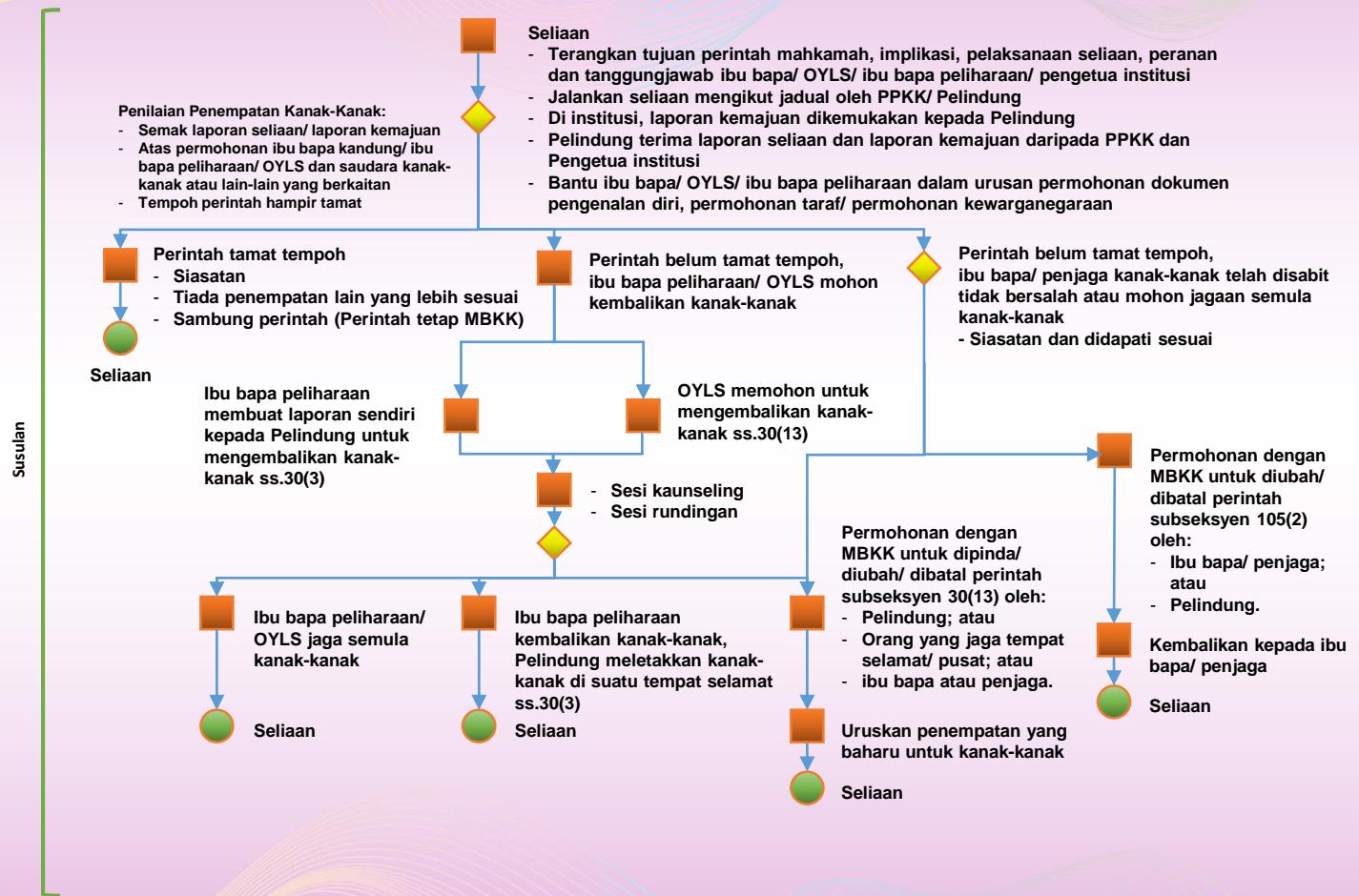
Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2023)

Carta Alir Prosedur Perlindungan Mangsa Penderaan Kanak-kanak (Perlindungan dan Program Intervensi)

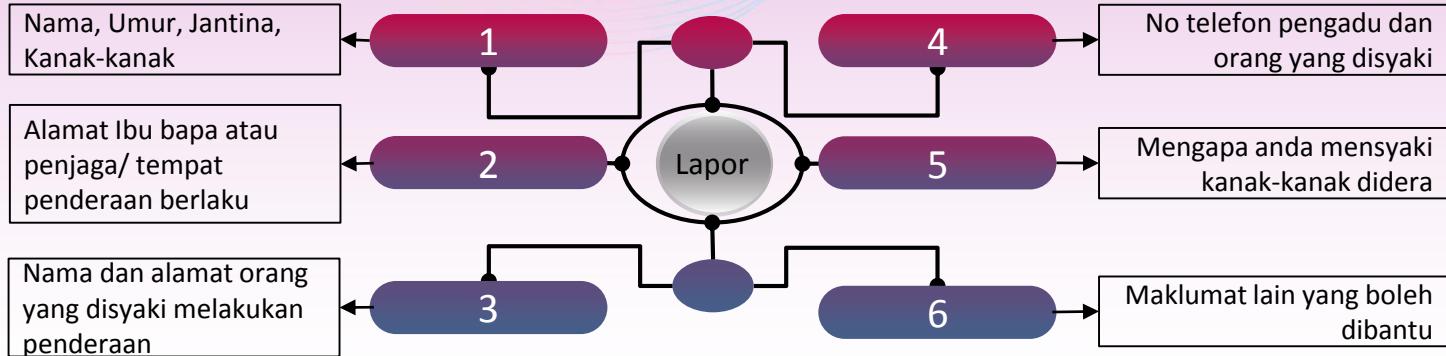
Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2023)

Carta Alir Prosedur Perlindungan Mangsa Penderaan Kanak-kanak (Susulan)

Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2023)

Kewajipan Untuk Melaporkan Kes Penderaan/Pengabaian

Subseksyen 27(1) Akta 611 -
Pegawai Perubatan/ pengamal perubatan WAJIB melaporkan mengenai penganiayaan atau pengabaian seseorang kanak-kanak kepada Pegawai Kebajikan Masyarakat

Subsyeksen 29(1) Akta 611 -
Pengusaha/ Pengasuh WAJIB melaporkan mengenai penganiayaan atau pengabaian seseorang kanak-kanak kepada Pegawai Kebajikan Masyarakat

Peranan Dan Kewajiban Melaporkan Kes Penderaan/ Pengabaian

Subsyeksen 28(1) Akta 611 –
Anggota keluarga WAJIB melaporkan mengenai penganiayaan atau pengabaian seseorang kanak-kanak kepada Pegawai Kebajikan Masyarakat

Subsyeksen 29A Akta 611 –
Mana-mana orang selain daripada pegawai/ pengamal perubatan, pengasuh dan anggota keluarga yang mengetahui mengenai penganiayaan atau pengabaian seseorang kanak-kanak boleh memberi malkumat kepada Pegawai Kebajikan Masyarakat

Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2023)

Kesalahan Berhubung Kesihatan dan Kebajikan Kanak-kanak dan Penalty di bawah Akta 611

Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat (2023)

The background features abstract, wavy lines composed of numerous thin, colored lines (blue, purple, red) that curve across the frame.

Poster/ Hotline Bantuan

Poster/ Hotline Bantuan

Sumber: Kementerian Pembangunan Wanita Keluarga dan Masyarakat

Poster/ Hotline Bantuan

Sumber: Polis DiRaja Malaysia

Poster/ Hotline Bantuan

 "Kesedaran Jenayah Komersil Kesejahteraan Komuniti"

PERKHIDMATAN JABATAN SIASATAN JENAYAH KOMERSIL

 CCID SCAM RESPONSE CENTER
Waktu operasi : 0800 - 2000 hrs (Setiap hari)
03 - 2610 1559
03 - 2610 1599

- Hubungi untuk pertanyaan lanjut tentang modus operandi jenayah komersil.
- Hubungi jika anda adalah mangsa dan telah melakukan transaksi bayaran ke akaun keldai.

 CCID INFOLINE
Waktu operasi : 0800 - 0000 hrs (Setiap hari)
013 - 211 1222
(whatsapp sahaja)

- Semak dan dapatkan pengesahan berkenaan kes jenayah komersil.
- Semak status laporan polis.
- Menyalurkan maklumat kes-kes jenayah komersil.

 SEMAKMULE
dapakan di Google Play Store
CHECK SCAMMERS CCID
<https://semakmule.rmp.gov.my>

Semak **nomor akaun bank** dan **nomor telefon** yang terlibat kes jenayah komersil.

 FACEBOOK
Follow us!
@JSJKPDRM
@CyberCrimeAlertRMP

Menyampaikan maklumat kepada orang awam tentang modus operandi jenayah komersil yang terkini.

Sumber : Jabatan Siasatan Jenayah Komersil, Polis Diraja Malaysia

Sumber: Polis DiRaja Malaysia

Poster/ Hotline Bantuan

KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

Talian Krisis Kesihatan Mental Kebangsaan

Skop Talian Krisis

 Kemurungan	 Tingkah laku bunuh diri
 Stres	 Khidmat nasihat kepada keluarga/penjaga pesakit mental
 Keresahan/Panic Attack	 Sokongan post-vention
 Tingkah laku bunuh diri	

Talian HEAL
15555

Mula beroperasi: 21 Oktober 2022
Waktu operasi: 8 pagi-12 tengah malam
setiap hari termasuk cuti umum

Pengendali talian:
Pegawai Psikologi (Kaunseling), KKM

NCEMH
National Centre for
Excellence in Mental Health

Agenda Nasional
Malaysia Sihat

UKK
KKM

Sumber: Kementerian Kesihatan Malaysia

Poster/ Hotline Bantuan

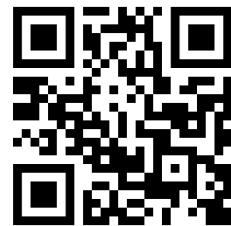

Sumber: Kementerian Kesihatan Malaysia

Poster/ Hotline Bantuan

Imbas QR

Sumber: Kementerian Kesihatan Malaysia

Poster/ Hotline Bantuan

Imbas QR

Sumber: Kementerian Kesihatan Malaysia

ISBN 978-983-44158-9-1

JABATAN PEMBANGUNAN WANITA

Bahagian Pembangunan Psikologi,
Aras 23, 55, Persiaran Perdana, Presint 4,
62100 Putrajaya, W.P. Putrajaya
Tel: 03 8323 1000
Emel: bppsi@jpw.gov.my

Jabatan Pembangunan Wanita

jpwanita

JPWanita

JPWanita

InfoJPW